

CRPC - 1973

(CRIMINAL PROCEDURE CODE - 1973)

ફોજદારી કાર્યવાહી અધિનિયમ - 1973

ફોજદારી કાર્યવાહી અધિનિયમમાં કુલ 484 કલમો અને 37 પ્રકરણ છે.

ફોજદારી કાર્યવાહી કાયદાની કેટલીક પરીક્ષાલક્ષી મહત્વની કલમો

- કલમ - 2 (D) – “ફરિયાદ”
- કલમ - 2 (H) – “પોલીસ તપાસ”
- કલમ - 2 (O) – “પોલીસ સ્ટેશનનો ઈન્ચાર્જ અધિકારી”
- કલમ - 2 (S) – “પોલીસ સ્ટેશન (થાણુ)”
- કલમ - 2 (U) – “પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર” તથા કલમ - 24 (કલમ - 2 (U) અને કલમ - 24 બંને પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરની છે.)
- કલમ - 6 – “ફોજદારી કોર્ટોના વર્ગો”
- કલમ - 20 – “એક્ઝિક્યુટીવ મેજિસ્ટ્રેટો”

પ્રકરણ - 5 વ્યક્તિઓની ધરપકડ

પ્રકરણ - 6 હાજર થવાની ફરજ પાડવા માટે કામગીરી હુકમો

પ્રકરણ - 7 વસ્તુઓ રજૂ કરવાની ફરજ પાડવા માટેના કામગીરી હુકમો

નોંધ : પ્રકરણ 5,6,7 આ સમગ્ર પ્રકરણો પરીક્ષા માટે અત્યંત મહત્વના રહેશે.

જેથી તેની તમામ કલમો તૈયાર કરવી હિતાવહ છે.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- કલમ - 41 - વોરંટ વગર ધરપકડ કરવાની પોલીસની સત્તા
- કલમ - 41 (એ) પોલીસ અધિકારી સમક્ષ હાજર થવા અંગેની નોટિસ
- કલમ - 41 (બી) - અધિકારી જેઓ ધરપકડ કરે છે તેમની ફરજો અને ધરપકડ અંગેની કાર્યવાહી
- કલમ - 41 (સી) - જિલ્લા કંટ્રોલ રૂમ
- કલમ - 41 (ડી) - એડવોકેટને મળવા માટે આરોપીનો અધિકાર
- કલમ - 42 - નામ, રહેઠાણ, કામ જણાવવાની ના પાડનારને પકડવાની સત્તા
- કલમ - 43 - ખાનગી વ્યક્તિની ધરપકડ કરવાની સત્તા
- કલમ - 44 - મેજિસ્ટ્રેટ પકડવા બાબત
- કલમ - 45 - સશસ્ત્ર દળોના સભ્યોને ધરપકડ અંગે રક્ષણ
- કલમ - 46 - ધરપકડ કરવાની રીત
- કલમ - 57 - ધરપકડ કરેલ વ્યક્તિને 24 કલાકથી વધારે સમય ન રાખવા અંગે
- કલમ - 61 - સમન્સની વ્યાખ્યા
- કલમ - 62 - સમન્સની બજવણી
- કલમ - 63 - મંડળી કે સંસ્થાઓ પર સમન્સની બજવણી
- કલમ - 66 - સરકારી નોકર પર સમન્સની બજવણી
- કલમ - 69 - સાક્ષી પર ટપાલથી સમન્સની બજવણી
- કલમ - 70 - વોરંટની જોગવાઈ
- કલમ - 82 - નાસી છૂટેલ વ્યક્તિ માટેનું જાહેરનામું
- કલમ - 91 - સર્ય વોરંટની જોગવાઈ
- કલમ - 102 - પોલીસ અધિકારીની ચોક્કસ મિલકત જપ્ત કરવાની સત્તા
- કલમ - 106 - ગુનો સાબિત થયે સુલેહ જાળવવા માટેની જામીનગીરી

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- કલમ - 107 - સુલેહ જાળવવા અંગે જામીનગીરી લેવા અંગે એક્ઝિક્યુટીવ મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા
- કલમ - 108 - રાજદ્રોહી બાબતોનો પ્રચાર કરનાર વ્યક્તિઓ પાસેથી સારા વર્તન માટેની જામીનગીરી
- કલમ - 109 - કલમ - - શકમંદ વ્યક્તિઓ પાસેથી સારી ચાલચલગત માટે જામીનગીરી લેવા અંગે એક્ઝિક્યુટીવ મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા
- કલમ - 110 - રીઠા ગુનેગારો પાસેથી સારી ચાલચલગત માટે જામીનગીરી લેવા અંગે એક્ઝિક્યુટીવ મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા
- કલમ - 125 - ભરણપોષણ કરવાને અસમર્થ તેવી પત્નીઓ, બાળકો અને માં-બાપને ભરણપોષણ માટેની જોગવાઈ
- કલમ - 127 - ભરણપોષણના ભથ્થામાં ફેરફાર
- કલમ - 128 - ભરણપોષણના હુકમનો અમલ
- કલમ - 129 - મુલકી દળનો ઉપયોગ કરીને મંડળીઓ વિખેરવા બાબત
- કલમ - 130 - મંડળી વિખેરવા માટે સશસ્ત્ર દળોનો ઉપયોગ
- કલમ - 131 - મંડળીને વિખેરી નાખવાની સશસ્ત્ર દળના કેટલાંક અધિકારીઓની સત્તા
- કલમ - 144 - ત્રાસદાયક બાબત કે ભયના અંદેશાના તાકીદના પ્રસંગોમાં હુકમ કરવાની સત્તા (MOST IMP)
- કલમ - 149 - કોઝિઝેબલ ગુનો થતો અટકાવવા પોલીસની કામગીરી
- કલમ - 150 - પોલીસ અધિકારનો ગુનો કરવાની યોજનાની માહિતી
- કલમ - 151 - કોઝિઝેબલ ગુનો થતો અટકાવવા પોલીસ દ્વારા ધરપકડ
- કલમ - 152 - જાહેર મિલકતને નુકસાન થતું અટકાવવા બાબત

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- કલમ - 153 - તોલમાપની તપાસણી

પ્રકરણ - 12 - પોલીસને ગુનાની ખબર આપવ બાબત અને તે અંગે પોલીસ

તપાસ કરવાની સત્તા(આ પ્રકરણ પરીક્ષા માટે મહત્વનું છે)

- કલમ - 154 - પ્રથમ ,માહિતી અહેવાલ (MOST IMP)
- કલમ - 156 - કોઝિઝેબલ કેસનું અન્વેષણ કરવાની પોલીસ અધિકારીની સત્તા
- કલમ - 157 - ગુનાના અન્વેષણની કાર્યવાહી
- કલમ - 160 - સાક્ષીઓની પોલીસ હાજરી માટે હુકમ કરવાની પોલીસ અધિકારીની સત્તા
- કલમ - 161 - સાક્ષીઓની પોલીસ તપાસ
- કલમ - 162 - અન્વેષણ દરમિયાન પોલીસ અધિકારી સમક્ષ વ્યક્તિનું નિવેદન
- કલમ - 164 - મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ વ્યક્તિનું કબુલાતનામું કે નિવેદન
- કલમ - 164 (એ) - બળાત્કારનો ભોગ બનેલી વ્યક્તિની તબીબી તપાસ
- કલમ - 165 - પોલીસ અધિકારી દ્વારા જડતી
- કલમ - 167 - ચોવીસ કલાકમાં અન્વેષણ પૂરું ન થઈ શકે ત્યારે કરવાની કાર્યવાહી, રીમાન્ડની માગણી
- કલમ - 169 - વ્યક્તિ વિરુદ્ધ પુરતો પૂરાવો ન હોય તો આરોપીને કસ્ટડીમાંથી મુક્ત કરવા અંગેની જોગવાઈ
- કલમ - 172 - અન્વેષણમાં કાર્યવાહીની ડાયરી
- કલમ - 173 - અન્વેષણ પૂરું થયા પછી પોલીસ અધિકારીનો અહેવાલ
- કલમ - 174 - આત્મહત્યા, ખૂન કે અકસ્માતને મોતના કિસ્સામાં કરવાની કાર્યવાહીની જોગવાઈ
- કલમ - 198 - લગ્ન વિરુદ્ધના ગુનાઓ માટે ફોજદારી કાર્યવાહી

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- કલમ - 199 - બદનક્ષી બદલ ફોજદારી કાર્યવાહી
- કલમ - 200 - મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા ફરિયાદીની તપાસ
- કલમ - 207 - પોલીસ રિપોર્ટ અને અન્ય દસ્તાવેજો આરોપીને આપવા
- કલમ - 211 - તહોમતનામામાંની વિગતો
- કલમ - 216 - તહોમતનામામાં ફેરફાર કરવાની અદાલતની સત્તા
- કલમ - 228 - સેશન્સ અદાલત દ્વારા તહોમતનામું ઘડવું
- કલમ - 239 - આરોપીને બિન તહોમત છોડવાની જોગવાઈ
- કલમ - 260 - સંક્ષિપ્ત ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવાની મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા
- કલમ - 300 - એક બખત ગુનેગાર પુરવાર કે નિર્દોષ છૂટકારો થયા પછી વ્યક્તિની તે જ ગુના માટે ઈન્સાફી કાર્યવાહી ન કરી શકાય
- કલમ - 301 - ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરની હાજરી
- કલમ - 303 - આરોપીનો બચાવ અધિકાર
- કલમ - 304 - કેટલાંક કિસ્સાઓમાં રાજ્યના ખર્ચે આરોપીને કાનૂની સહાયની જોગવાઈ
- કલમ - 306 - ગુનાના સહભાગીને માફી કે તાજના સાક્ષીની જોગવાઈ
- કલમ - 320 - ગુનાઓના સમાધાનની જોગવાઈ
- કલમ - 328 - આરોપી અસ્થિર મગજનો હોય ત્યારે કરવાની કાર્યવાહી
- કલમ - 372 - અપીલની જોગવાઈ
- કલમ - 382 - અપીલ માટે અરજી
- કલમ - 395 - હાઈકોર્ટને રેફરન્સ
- કલમ - 401 - હાઈકોર્ટની રિવિઝન સત્તાઓ
- કલમ - 406 - કેસો અને અપીલો તબદીલ કરવાની સુપ્રિમ કોર્ટની સત્તા

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- કલમ - 408 - કેસો અને અપીલો તબદીલ કરવાની સેશન્સ જજની સત્તા
- કલમ - 433 - ગુનેગારની સજામાં ઘટાડો કરવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા
- કલમ - 436 - કયા કેસોમાં જામીન લઈ શકાય
- કલમ - 437- બિન જામીનપાત્ર ગુનામાં જામીન મેળવવા અંગે
- કલમ - 438 - આગોતરા જામીન
- કલમ - 439 - જામીન સંબંધમાં હાઈકોર્ટ આથવા સેશન્સ અદાલતની ખાસ સત્તાઓ

પરીક્ષામાં પૂછાઈ શકે તેવા અગત્યના મુદ્દા

- કલમ - 306 તાજનો સાક્ષી ગુનામાં સાગરિત માણસ જો ગુનાની સંપૂર્ણ હકીકત જણાવે તો સજામાંથી મુક્તિ મળે છે.
- FIR - મેઈલથી આપી શકાતી નથી.
- તલાકસુદા મુસ્લિમ મહિલાઓ માટે "મુસ્લિમ સ્ત્રી તલાક અધિકાર સંરક્ષણ અધિનિયમ - 1986" બનાવાયો.
- કલમ 125 મુજબ ભરણપોષણની જવાબદારી કાનૂની તથા નૈતિક બંને છે.
- અદાલતનો નિર્ણય અદાલતની ભાષામાં લખાય છે.
- CRPC કલમ 107 થી 110ના આદેશો એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ આપી શકે.
- ધરપકડ થયેલ વ્યક્તિને કારણ જાણવાનો અધિકાર છે.
- આગોતરા જામીન અંગેની જોગવાઈ કલમ - 438.
- અપિલનો અધિકાર કાનૂની છે.
- 5 વર્ષ કે તેથી વધુ ગંભીર સજાને પાત્ર ગુનામાં સહભાગીને માફી આપવાની જોગવાઈ છે. (કલમ 306)
- CRPC કલમ 144નો હુકમ 2 મહિના સુધી અમલમાં રહે છે.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- કલમ 93 મુજબ જડતી વોરંટનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- કલમ 348 આગોતારા જમીન.
- ઓળખ પરેડ CRPC કાયદા મુજબ થાય છે.
- 1-4-1973થી CRPC અમલમાં આવ્યો.
- આરોપીના રિમાન્ડ વધુમાં વધુ 14 દિવસના હોય છે.
- ધરપકડનું કારણ જાણવાનો તથા જમીન પર છૂટવાનો હક્ક ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિને છે. (કલમ 50)
- ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિને 24 કલાકમાં કોર્ટમાં રજૂ કરવો.
- સમન્સવાળી વ્યક્તિ ન મળી આવે તો સંબંધિત વ્યક્તિની સાથે રહેતી પુખ્ત ઉંમરની કુટુંબના પુરૂષ વ્યક્તિને બજાવી શકાય.
- સજા થયેલ વ્યક્તિ પાસેથી સુલેહ જાળવવાના જામીન ત્રણ વર્ષ સુધીના લઇ શકાય.
- જામીનગીરી લેવાની સત્તા એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટને છે.
- પત્ની, બાળકો - અને મા-બાપના ભરણપોષણના હુકમની જોગવાઈ કલમ 125માં કરવામાં આવી છે.
- અનૌરસ બાળક ભરણપોષણ મેળવવા હકદાર છે.
- મુસ્લિમ મહિલાના ભરણપોષણનો કેસ શાહબાનુનો કેસ.
- FIR એટલે પ્રાથિમિક માહિતી અહેવાલ.
- FIRનું પૂરું નામ ફર્સ્ટ ઇન્ફર્મેશન રીપોર્ટ.
- પંદર વર્ષથી નીચેના પુરૂષ અથવા સ્ત્રીને તેમના રહેઠાણ સિવાય અન્ય સ્થળે હાજર રહેવા ફરમાન ન પાડી શકાય.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- બળાત્કારનો ભોગ બનેલી વ્યક્તિની તબીબી તપાસ 24 કલાકમાં કરાવવી જરૂરી છે.
- પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર માટે કલમ 24 CRPC.
- 24 કલાકમાં તપાસ પૂરી થાય તેમ ન હોય તો રિમાન્ડ માગવાની જરૂર પડે છે.
- જામીનપાત્ર ગુનામાં રિમાન્ડ મળી શકતા નથી.
- મેજિસ્ટ્રેટ એક સાથે વધુમાં વધુ નવ દિવસના રિમાન્ડ આપે.
- ફરારી વ્યક્તિ માટેના જાહેરનામાની મુદત 30 દિવસની હોય છે.
- ધરપકડનું વોરંટ ભારતમાં ગમે તે સ્થળે બજાવી શકાય.
- સ્ત્રીની ઝડતી અન્ય સ્ત્રી મારફતે લેવડાવી શકાય.
- CRPC એટલે ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ.
- ફોજદારી કેસમાં 60 દિવસમાં પોલીસ ચાર્જશીટ દાખલ કરવું. જ્યારે બાકીના કેસમાં 90 દિવસમાં ચાર્જશીટ કરવું.
- જે ગુનામાં વગર વોરંટે એટલે કે અદાલતની પરવાનગી લીધા વગર કાયદાએ આપેલી સત્તા હેઠળ વ્યક્તિને પકડવાની સત્તા છે. એવા ગુનાને કોન્સિઝેબલ એટલે કે નિગૃહણીય ગુના કહે છે.
- મૃત્યદંડ આજીવન કેદ કે બે વર્ષથી વધુ સજાને પાત્ર ગુનાને વોરંટ કેસ કહે છે. અને જે વોરંટ કેસ નથી તે સમન્સ કેસ છે.
- વોરંટ માત્ર પોલીસ અધિકારી બજાવી શકે.
- સેશન્સ અદાલતની રચના રાજ્ય સરકાર કરે છે. જેની સ્થાપનાની જોગવાઈ કલમ 9માં છે.
- ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર બનવા દશ વર્ષનો વકીલાતનો અનુભવ જરૂરી છે.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- જે શહેર/વિસ્તારની વસ્તી દશ લાખથી વધુ હોય તેને મેટ્રોપોલિટન વિસ્તાર ગણવામાં આવે છે.
- સાક્ષીને ટપાલ દ્વારા સમન્સ બજવી શકાય છે.
- FIR CRPCની કલમ 154 મુજબ લેવામાં આવે છે.
- ચોરીનો માલ જેની પાસે છે. એવી વ્યક્તિ પર શક હોય તેવી વ્યક્તિને વગર વોરંટે 41-1-D મુજબ પકડી શકાય છે.
- પોલીસ અધિકારનો ગુનો થતો અટકાવાવા માટે સલામતી સંદર્ભે CRPC 151 મુજબ ધરપકડ કરી શકાય.
- બંધ જગ્યાની ઝડતી વખતે પંચોની હાજરી જરૂરી છે.
- પોલીસ અધિકાર બહાર ગુનામાં વ્યક્તિની ફરિયાદીને એન.સી. રજિસ્ટરમાં નોંધી મેજિસ્ટ્રેટ પાસે કોર્ટમાં મોકલવો.
- ધરપકડની વોરંટમાં ન્યાયાલયનો સિક્કો હોવો જરૂરી છે.
- ધરફોડ કરવાના સાધન સાથે કોઈ વ્યક્તિ મળી આવે તો પોલીસ અધિકારી વગર વોરંટે પકડી શકે.
- FIR ટેલિફોનથી, ટપાલ દ્વારા અથવા રૂબરૂ આપી શકાય.
- કલમ 61માં સમન્સની ચર્ચા કરવામાં આવી છે. જ્યારે કલમ 70માં વોરંટની બાબતનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે.
- સરકારી કર્મચારીને સમન્સ મોકલવા તે કચેરીના વડાને બે પ્રતો (નકલ)માં સમન્સ મોકલવો.
- સમન્સમાં ન્યાયાલયના પ્રમુખ અધિકારીની સહી અને ન્યાયાલયનો સિક્કો હોવો જરૂરી છે.
- CRPC 1973 જમ્મુ કાશ્મીર સિવાયના સમગ્ર ભારતને લાગુ પડે છે.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેજને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમની કલમ 2માં વ્યાખ્યાઓ આપવામાં આવેલી છે.
- પી.એસ.ઓ. એટલે પોલીસ સ્ટેશન ઓફિસર.
- ફોજદારી અદાલતો ચાર પ્રકારની હોય છે.
- CRPC કલમ 8માં મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારની સમજૂતી આપવામાં આવી છે.
- જે વિસ્તારની વસ્તી દશ લાખથી વધુ હોય તેવા વિસ્તાર મેટ્રોપોલિટન વિસ્તાર કહેવાશે.
- CRPC કલમ - 24 - પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર.
- ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ તથા ચીફ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ સાત વર્ષ કરતા ઓછી કેદની સજા ફરમાવી શકે છે.
- મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ પ્રથમ વર્ગના (J.M.F.C) ત્રણ વર્ષથી ઓછી તથા 10,000/- દંડની સજા કરી શકે છે.
- પોલીસ સ્ટેશનના ઇન્ચાર્જ પી.એસ.આઈ. હોય તો તેની સ્થાનિક હક્કમતના વિસ્તારમાં તેનાથી ઉપરના અધિકારી એ વિસ્તાર માટે નિમવામાં આવ્યા હોય તો એ પણ સત્તા વાપરી શકે છે.
- વાજબી કારણોને ધ્યાને લઈને મેજિસ્ટ્રેટ અને પોલીસ અન્ય કોઈ વ્યક્તિની મદદ માંગે ત્યારે એ વ્યક્તિની મદદ કરવાની ફરજ છે . (કલમ 37)
- ગુનો થવાની શક્યતા હોય એવા સંજોગોમાં કોઈપણ જાહેર વ્યક્તિએ નજીકમાં મેજિસ્ટ્રેટ કે પોલીસ અધિકારીને ખબર આપવી જોઈએ. (CRPC કલમ 39)
- કલમ 41 મુજબ પોલીસ અધિકારી વગર વોરંટે કેટલીક વ્યક્તિઓની ધરપકડ કરી શકે.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- પોલીસ અધિકારીની હાજરીમાં પોલીસ અધિકારનો ગુનો કરે તો વગર વોરંટે તેની ધરપકડ થઈ શકે.
- આરોપી ગુનાના પુરાવા સાથે ચેડા કરશે એવી પરિસ્થિતિ હોય તો તેને વગર વોરંટે પકડી શકાય.
- આરોપી ગુના સાથે સંબંધિત વ્યક્તિને ધમકી આપશે અથવા તો કોઈ લાલચ આપી હકીકતને બદલવાનો પ્રયત્ન કરશે એવા સંજોગોમાં તેને વગર વોરંટે પકડી શકાશે.
- ચોરીનો માલ કોઈ વ્યક્તિ પાસે છે એવો વાજબી શક હોય તો વ્યક્તિની ધરપકડ વગર વોરંટે થઈ શકે. (41-1-D).
- સશસ્ત્રદળ, આર્મી, નેવી અને એરફોર્સમાંથી નાસી આવેલ વ્યક્તિની વગર વોરંટે ધરપકડ થઈ શકે.
- દરેક કિસ્સામાં સ્ત્રી વ્યક્તિની ધરપકડ કરતી વખતે સ્ત્રી કોન્સ્ટેબલની જરૂર છે પરંતુ સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા દરેક વખતે એવું શક્ય ન હોય તો અન્ય અધિકારી દ્વારા પણ તે ધરપકડ થઈ શકે.
- આરોપીની અટકાયત કે ધરપકડ કર્યા પછી તેને ધરપકડના કારણોની જાણ કરવી જરૂરી છે. તથા તેના સગાને પણ જાણ કરવી જરૂરી છે.
- વિના વિલંબે આરોપીને 24 કલાકમાં મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રજૂ કરવો જોઈએ.
- નામ, રહેઠાણ જણાવવાની કોઈ વ્યક્તિ ના પાડે તો તેને પકડવાની સત્તા પોલીસ અધિકારીને છે. (કલમ 42)
- ખાનગી અધિકારી જે વ્યક્તિને પકડવા માંગતા હોય તેને પકડવા ભારતમાં કોઈપણ જગ્યાએ પીછો કરી શકશે. (કલમ 48)
- પકડાયેલી વ્યક્તિ નાસી ન જાય તે માટે જરૂર પુરતું નિયંત્રણ મૂકી શકાય.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- જંગમ મિલકતની જપ્તી કલમ 83 મુજબ થઇ શકે.
- જામીન પર છોડવામાં આવેલ આરોપી કોર્ટમાં હાજર ન રહે તો કોર્ટ તેના જામીન રદ કરી શકે છે, તેની ધરપકડ કરાવી શકે, તદ્દુપરાંત મુચરકાની રકમ ભરવાનો આદેશ કરી શકે છે.
- CRPC કલમ 57 મુજબ 24 કલાક સુધી વ્યક્તિને અટકાયતમાં રાખી શકાય.
- પોલીસ અધિકારી પકડેલ વ્યક્તિને જાતમુચરકો કે જામીન લીધા સિવાય અથવા તો મેજિસ્ટ્રેટના હુકમ સિવાય છોડી શકશે નહીં.
- સમન્સ કલમ - 61, સમન્સ બજાવવાની રીત કલમ - 62.
- સમન્સની બજાવણી નોકરને ન થઇ શકે.
- સમન્સ ધરની દિવાલના સહેલાઈથી દેખાય તેવા ભાગ પર ચોંટાડીને પણ બજાવી શકાય.
- સમન્સ બજાવવાનો છે તે વ્યક્તિ જ્યારે અન્ય હક્કમતમાં રહેતી હોય ત્યારે સમન્સ તે હક્કમતના મેજિસ્ટ્રેટને બે નકલ મોકલી બજાવી શકાય.
- કબૂલાતનું નિવેદન એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષનું હોવું જોઈએ, જે કોઈ અન્યની ધાક ધમકી કે લાલચથી અપાયેલ ન હોવું જોઈએ તથા નિવેદન પર સહી કરેલી હોવી જોઈએ.
- CRPC - 1973 પ્રકરણ - 8, 10 તથા 11 નાગાલેંડ રાજ્યને લાગુ પડતી નથી.
- રાજ્ય સરકાર એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ તથા પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરની નિમણૂક કરે છે.
- જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ/કલેક્ટરે કરેલ જાહેર સુલેહ - શાંતિ માટેનો હુકમ બે મહિના સુધી અમલી ગણાય.
- કબજો એટલે પ્રત્યક્ષ કબજો.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- ફરી ગયેલા સાક્ષીઓના નિવેદનો પુરાવા તરીકે માન્ય ગણી શકાય નહીં.
- સ્ત્રીની ઝડતી લેડી ડોક્ટર, મહિલા પોલીસ અધિકારી અથવા અન્ય સ્ત્રી દ્વારા લેવડાવી શકાય.
- ગુનાનો સહઆરોપી સાક્ષી બનવા તૈયાર થાય ત્યારે તેને માફી મળી શકે છે.
- દેહાંતંડ મેળવનાર સ્ત્રી સગર્ભા હોય અથવા તો ઉપલી કોર્ટમાં અરજી કરેલ હોય એવા સંજોગોમાં દેહાંતંડની સજા મુલતવી રાખવામાં આવે છે.
- ફાંસીની સજાની માફી રાષ્ટ્રપતિ આપી શકે.
- સેશન્સ જજ મૃત્યુદંડ આપી શકે છે.
- મિલકત જપ્તી માટે કોર્ટ હુકમ કરી શકે છે.
- દંડ વસુલ કરવા માટે કોર્ટ વોરંટ કાઢી શકે તથા સ્થાવર કે જંગમ મિલકત જપ્ત કરી શકે.
- જો તપાસ 24 કલાકમાં પૂરી થાય તેમ ન હોય તો કલમ 167 મુજબ રિમાન્ડની માંગણી કરી શકાય.
- CRPCની કલમ 2 P મુજબ ઘર, ઈમારત તથા તંબુનો સમાવેશ જગ્યામાં થાય.
- CRPCમાં કુલ 484 કલમો છે.
- CRPC કલમ 61 મુજબ સમન્સ બે નકલમાં હોવી જોઈએ.
- ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ 1 એપ્રિલ 1973થી અમલમાં છે.
- CRPC કલમ 144 (કરફ્યું) હેઠળ ત્રાસદાયક બાબતો તથા ભયના અંદેશાના તાકીદનો હુકમ બે મહીના સુધી અમલમાં રહેશે.
- CRPC કલમ 438 મુજબ આગોતરા જમીન હાઇકોર્ટ તથા સેશન્સ કોર્ટ આપી શકે છે.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- પ્રકરણ 5માં કલમ 41 થી 60 (A)નો સમાવેશ થાય છે. જેમાં ધરપકડ સંબંધી ચર્ચા કરવામાં આવી છે.
- જામીનપાત્ર ગુનામાં રિમાન્ડ આપી શકાય નહીં.
- કલમ 176 મુજબ આકસ્મિક મૃત્યુ કે આત્માહત્યા અથવા AD (Death)ની તપાસ મેજિસ્ટ્રેટ કરી શકે.
- કલમ 125 મુજબ ભરણપોષણનો હુકમ.
- ફરારીની મિલકત જપ્તી કલમ – 83
- ખાનગી વ્યક્તિ પણ ગુનેગારોની ધરપકડ કરી શકે. (કલમ 43)
- કલમ 57 મુજબ પકડાયેલ વ્યક્તિને પોલીસ 24 કલાક સુધી રાખી શકે.
- CRPC કલમ 61 મુજબ સમન્સ 2 પ્રતો/નકલોમાં હોવા જોઈએ.
- બદનક્ષી લેખિત, મૌખિક કે ઇશારાથી થઈ શકે.
- કલમ 82 ફરારી માટેનું જાહેરનામું.
- ફરારી વ્યક્તિ હાજર રહે તે સમય પહેલાં 30 દિવસ અગાઉ આ જાહેરનામું બહાર પાડવું.
- ફરારી માટેનું જાહેરનામું જાહેરમાં સંભળાવાને તથા કોર્ટ કે ગામમાં કે ફરારી જ્યાં રહેતો હોય તે સ્થળે ચોંટાડીને તથા છાપામાં પ્રસિદ્ધ કરાવી શકાય.
- ફરારી વ્યક્તિ હાજર ન થાય તો કલમ 83 મુજબ તેની મિલકત જપ્ત થઈ શકે.
- ફરારી સિવાયની અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા જપ્ત થયેલ મિલકતનો દાવો 60 દિવસમાં થવો જોઈએ.
- કલમ 106 ગુનો સાબિત થયે સુલેહ જાળવવા માટે ત્રણ વર્ષ સુધીના જામીન મેજિસ્ટ્રેટ લઈ શકશે.

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેજને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- કલમ 107 ગુનો થવાનો સંભવ હોય એવા સંજોગોમાં એક વર્ષ સુધીના જામીનનો હુકમ કરી શકે.કલમ 110 રીઠા ગુનેગાર પાસેથી ત્રણ વર્ષ સુધીના જામીન એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ લઈ શકે.
- CRPC પ્રકરણ – 9ની કલમ 125માં પત્ની, બાળકો તથા મા-બાપનું ભરણપોષણ કરવા હુકમની ચર્ચા થઈ છે.
- CRPC 1973ની કલમ 125 મુજબ પત્ની, બાળકો, સગીર સંતાન તથા મા-બાપ તેમજ શારીરિક, માનસિક ખોડખાંપણ ધરાવતું બાળક ભરણપોષણ માંગી શકે.
- પત્ની વાજબી કારણ વગર ઘર છોડે તો એ ભરણપોષણ માટે હકદાર નથી.
- માતા તેના ઓરમાન પુત્ર સામે ભરણપોષણની માંગણી કરી શકે નહીં.
- જાહેર સુલેહ – શાંતિને નુકશાન કરતુ ટોળું કે કાયદા વિરુદ્ધની મંડળી બેકાબુ બનતા આર્મીને હવાલે કરવી. (કલમ 129)
- CRPC કલમ 154 FIR, પોલીસ અધિકારના કેસોમાં.
- FIR આપનાર વ્યક્તિની ફરિયાદ પંચ સહી લેવામાં આવે છે તથા FIRની નકલ પણ ફરિયાદીને અપાય છે.
- મહિલા વિરુદ્ધના ગુના જેવા કે 304, 376 જેવા કેસોની બાબતમાં મહિલા થોડા સમય માટે કે કાયમી માનસિકતા કે શારીરિક ખોડ ધરાવતી હોય તો FIR તેના ઘરે અથવા અનુકૂળ જગ્યાએ લેવી જોઈએ.
- જ્યારે પી.એસ.ઓ. પોલીસ સ્ટેશન અધિકારને પોલીસ અધિકાર બહારના ગુનાની ખબર મળે તો પી.એસ.ઓ.એ તેને નોંધી ખબર આપનારને મેજિસ્ટ્રેટ પાસે મોકલાવો. (કલમ 155)

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.

તમામ પ્રકારના સ્ટડી મટીરીયલ માટે www.jobguj.org ની વિઝીટ કરો

- પોલીસ અધિકારીના કેસોમાં તપાસ કરવાની સત્તા પોલીસ અધિકારીની સત્તા છે. (કલમ 156)
- મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષની કબૂલાત (કલમ 164)
- કલમ 164 બળાત્કારનો ભોગ બનેલ વ્યક્તિની તબીબી તપાસ.
- CRPC કલમ 56 મુજબ 24 કલાકમાં તપાસ પૂર્ણ કરી આરોપીને મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ મોકલવો પરંતુ 24 કલાકમાં તપાસ પૂરી ન થઈ હોય ત્યારે થઈ શકે તે રીતની કાર્યવાહી (કલમ 164)
- 24 કલાકમાં તપાસ પૂરી ન થતા આગળની કાર્યવાહીમાં તપાસ માટે રિમાન્ડ માંગવામાં આવે છે. (કલમ 167)
- પોલીસ તપાસના કાગળોની ફાઈલ કેસ ડાયરી, (કલમ 172)
- તપાસ કરનાર અધિકારી યાદદાસ્ત તાજી કરવા માટે કેસ ડાયરીનો ઉપયોગ કરી શકે છે.
- કલમ 173 ચાર્જશીટ – પોલીસ તપાસનો રિપોર્ટ.
- મેજિસ્ટ્રેટે કરવાની મૃત્યુના કારણની તપાસ (કલમ 176)
- લાશ દાટેલી બહાર કાઢી મૃત્યુના કારણની તપાસ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ જ થઈ શકે. (કલમ 176)
- ‘નજીવો ગુનો’ એટલે 1000/- રૂપિયા સુધીના દંડની સજા પાત્ર ગુનો.
- આરોપી વકીલને રોકવા સમર્થ ન હોય અથવા તો વકીલ રોકવા ખર્ચ કરી શકે તેમ ન હોય ત્યારે રાજ્ય સરકાર રાજ્યના ખર્ચે કાનૂની સહાય આપશે. (કલમ 304)

મટીરીયલ પસંદ આવેતો અહીં <https://m.facebook.com/jobguj/> ક્લિક કરી અમારા ફેસબુક પેઝને લાઈક કરો.